

**Wyrok z dnia 21 września 2001 r.**

**I PKN 631/00**

**Oświadczenie dyrektora szkoły o przeniesieniu w stan nieczynny wywołuje skutek z chwilą dotarcia do nauczyciela (art. 61 KC) i najwcześniej od tej chwili rozpoczyna bieg sześciomiesięczny termin przewidziany w art. 20 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357 ze zm.).**

Przewodniczący SSN Jadwiga Skibińska-Adamowicz, Sędziowie SN:  
Katarzyna Gonera (sprawozdawca), Zbigniew Myszk.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 21 września 2001 r. sprawy z powództwa Zenona C. przeciwko Zespołowi Szkół Zawodowych [...] w L. o uznanie za bezskuteczne przeniesienia w stan nieczynny, na skutek kasacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie z dnia 30 marca 2000 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu-Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

### **U z a s a d n i e n i e**

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Lublinie wyrokiem z 22 października 1999 r. oddalił powództwo Zenona C. przeciwko pozwanemu Zespołowi Szkół Zawodowych [...] w L. o uznanie za bezskuteczne przeniesienia go w stan nieczynny.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód był zatrudniony w Zasadniczej Szkole Zawodowej [...] w L. od 3 września 1979 r. na stanowisku nauczyciela wychowania obywatelskiego. Nauczycielem mianowanym stał się 30 września 1982 r. W okresie pracy w Zasadniczej Szkole Zawodowej [...] powód - mając tytuł magistra historii - nauczał oprócz historii również wiedzy o społeczeństwie, przysposobienia obronnego oraz ekonomiki przedsiębiorstw. W 1977 r. ukończył kurs przysposobienia obronne-

go, w 1987 r. odbył kurs doskonalenia zawodowego w Studium Przedmiotowo-Metodycznym Historii z elementami wiedzy o społeczeństwie, zaś w 1998 r. uzyskał II stopień specjalizacji zawodowej w zakresie nauczania wiedzy o społeczeństwie. Decyzją Kuratorium Oświaty i Wychowania w L. powód został zawieszony w pełnieniu obowiązków nauczyciela od 20 czerwca 1991 r., a 17 września 1991 r. postanowieniem Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli przy Kuratorze Oświaty i Wychowania w L. wszczęto przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne, w wyniku którego orzeczeniem z 30 grudnia 1991 r. został uznany winnym tego, że wystawił absolwentom świadectwa niezgodne z dokumentacją szkolną oraz że jako wychowawca klasy samowolnie wpisał oceny końcowe z dziennika do arkuszy ocen bezpodstawnie je zmieniając u 28 uczniów. Powodowi wymierzono karę wydalenia z zawodu nauczycielskiego, a jego stosunek pracy wygasł z mocy prawa z dniem 20 stycznia 1992 r. Czyny zarzucane powodowi w postępowaniu dyscyplinarnym były równocześnie przedmiotem postępowania karnego, zakończonego postanowieniem Prokuratury Rejonowej w L. z 30 sierpnia 1997 r. o umorzeniu dochodzenia przeciwko powodowi jako podejrzanemu wobec niepopelnienia przez niego zarzucanego mu czynu. Z uwagi na umorzenie postępowania karnego Minister Edukacji Narodowej wniósł rewizję nadzwyczajną od prawomocnego orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli przy Kuratorze Oświaty i Wychowania w L. z 30 grudnia 1991 r., w następstwie czego Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna dla Nauczycieli przy Ministrze Edukacji Narodowej orzeczeniem z 24 lutego 1998 r. uchylila zaskarżone orzeczenie i umorzyła postępowanie dyscyplinarne wobec powoda. Ponadto Sąd Rejonowy ustalił, że poczynając od 1991 r. w Zasadniczej Szkole Zawodowej [...] miały miejsce kilkakrotnie zmiany organizacyjne. Z dniem 1 września 1991 r. nastąpiło połączenie Zasadniczej Szkoły Zawodowej [...] oraz Zespołu Szkół Zawodowych Przedsiębiorstwa Produkcji i Montażu Urządzeń Elektrycznych Budownictwa „E.”, w wyniku czego powstał Zespół Szkół Zawodowych [...] w L. O ile przed połączeniem liczba oddziałów łącznie w obu szkołach wynosiła 40, o tyle po połączeniu zmniejszyła się do 32. Zmniejszenie ilości oddziałów oraz zmniejszenie w klasach drugich liczby godzin historii z 2 do 1 godziny tygodniowo spowodowało zmniejszenie liczby godzin dydaktycznych z historii i wiedzy o społeczeństwie w roku szkolnym 1991/1992 z 52 do 32 tygodniowo. Prowadzenie zajęć z tych przedmiotów przydzielono Władysławowi P., mającemu tytuł magistra historii o specjalności nauczycielskiej oraz Grażynie R., która również ukończyła studia magisterskie na wydziale historii. Z uwagi na zawie-

szenie w czynnościach nauczyciela od 20 czerwca 1991 r. powód nie został uwzględniony w przydziałach zajęć dydaktycznych na rok szkolny 1991/1992. Kolejne zmiany organizacyjne Zespołu Szkół Zawodowych [...] nastąpiły od 1 września 1993 r. w związku z likwidacją Średniego Studium Zawodowego oraz od 1 września 1995 r. w związku z likwidacją Zasadniczej Szkoły Zawodowej [...] wchodzącej w skład Zespołu Szkół Zawodowych [...]. W związku z orzeczeniem Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej z 24 lutego 1998 r. powód w marcu 1998 r. zgłosił gotowość do pracy, jednak do pracy go nie dopuszczono, a dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych [...] decyzją z 12 marca 1998 r. przeniósł go na podstawie art. 20 ust. 1 Karty Nauczyciela w stan nieczynny na okres od 25 lutego 1998 r. do 25 sierpnia 1998 r. Decyzję swoją dyrektor uzasadnił tym, że od 1992 r. nastąpiły w pozwanej Szkole zmiany organizacyjne mające wpływ na stan zatrudnienia nauczycieli, a w roku szkolnym 1997/1998 wszystkie stanowiska nauczycielskie wynikające z potrzeb Szkoły zostały już obsadzone. W roku szkolnym 1997/1998 liczba oddziałów w Zespole Szkół Zawodowych [...] wynosiła 32 i na tym poziomie z niewielkimi zmianami utrzymywała się od września 1991 r. Od tego czasu mniej więcej na tym samym poziomie - 31 godzin tygodniowo - utrzymywała się również ilość lekcji historii i wiedzy o społeczeństwie. Zajęcia dydaktyczne z tych przedmiotów prowadziła nadal Grażyna R. (w liczbie 18 godzin tygodniowo i dodatkowo 1 godziny wychowawczej) oraz Władysław P. (w liczbie 13 godzin tygodniowo i dodatkowo 8 godzin przysposobienia obronnego). Liczba godzin ponadwymiarowych w przypadku Grażyny R. wynosiła 0,6, a w przypadku Władysława P. 3,4. Nie było możliwe stworzenie z tych 4 godzin ponadwymiarowych pełnego etatu dla powoda. Ponadto zajęcia z przysposobienia obronnego w wymiarze 8 godzin tygodniowo prowadził Stanisław G. zatrudniony na podstawie umowy o pracę, a zajęcia z ekonomiki przedsiębiorstw przydzielone zostały Stefanowi S., który miał ukończone studium nauczycielskie. Oddalając powództwo Sąd Rejonowy miał na uwadze treść przepisów art. 20 ust. 1 oraz art. 10 ust. 2a Karty Nauczyciela. Ten ostatni przepis stanowi, że stosunek pracy z nauczycielem nawiązuje się przez mianowanie również w wypadku ponownego zatrudnienia nauczyciela mianowanego pod warunkiem, że spełnia on określone ustawą wymagania, a przerwa w pracy w szkole nie przekraczała 5 lat. W przypadku powoda przerwa ta wynosiła 6 lat, nie mógł on zatem uzyskać ponownego mianowania. W pozwanej Szkole doszło do zmian organizacyjnych uniemożliwiających zatrudnienie powoda w pełnym wymiarze zajęć. Następstwem tych zmian była redukcja jednego etatu nauczycielskiego z za-

kresu historii i wiedzy o społeczeństwie, a więc etatu zajmowanego w roku szkolnym 1990/1991 między innymi przez powoda. Zdaniem Sądu Rejonowego nie zostały naruszone kryteria doboru powoda do przeniesienia w stan nieczynny.

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie wyrokiem z 30 marca 2000 r. oddalił apelację powoda. W apelacji powód zarzucił naruszenie: art. 10 ust. 2a Karty Nauczyciela przez jego niewłaściwe zastosowanie, wynikiem czego było błędne przyjęcie, że powód nie jest nauczycielem mianowanym, art. 20 ust. 1 i art. 22 ust. 1 i 2 Karty Nauczyciela w związku z nierozważeniem możliwości zatrudnienia powoda w niepełnym wymiarze czasu pracy oraz uzupełnienia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć w innej szkole, a ponadto pominięcie faktu, że decyzja o przeniesieniu powoda w stan nieczynny dotyczy okresu sprzed jej wydania, co skutkuje jej nieważnością.

Oddalając apelację Sąd Okręgowy stwierdził, że trafne są ustalenia Sądu Rejonowego. Sąd ten w żadnym przypadku nie przyjął, że powód nie jest nauczycielem mianowanym. Prawidłowe jest ustalenie, że zmiany organizacyjne, jakie nastąpiły w pozwanej Szkole, uniemożliwiają dalsze zatrudnianie powoda w pełnym wymiarze czasu pracy oraz że przerwa w zatrudnieniu powoda w charakterze nauczyciela wynosiła 6 lat. W tym stanie rzeczy przepis art. 10 ust. 2 pkt 8 Karty Nauczyciela (w brzmieniu sprzed ostatniej nowelizacji) ma do powoda zastosowanie. Karta Nauczyciela stanowiąc o 5-letniej przerwie w zatrudnieniu nie określa przyczyn tej przerwy. Wykładnia rozszerzająca bądź ścieśniająca w odniesieniu do tego przepisu jest niedopuszczalna. Faktycznie pismo dyrektora z 12 marca 1998 r. przenosi powoda w stan nieczynny z dniem 25 lutego 1998 r. i nawet jeżeli potraktować to jako uchybienie ze strony dyrektora, nie jest ono tego rodzaju, by niweczyć skuteczność podjętej decyzji, skoro powód zgłosił gotowość do pracy w marcu 1998 r., a orzeczenie Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej zostało wydane 24 lutego 1998 r., co nie ma jakiegokolwiek wpływu na zasadniczą przyczynę przeniesienia w stan nieczynny, jaką była przerwa w pracy trwająca ponad 6 lat w odniesieniu do powoda jako nauczyciela mianowanego.

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego wniósł powód. Jako podstawy kasacji skarżący wskazał: 1) naruszenie prawa materialnego, a to przepisu art. 20 ust. 1 i art. 22 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357, w brzmieniu obowiązującym w 1998 r.) przez nierozważenie możliwości zaproponowania powodowi zatrudnienia w niepełnym wymia-

rze czasu pracy oraz uzupełnienia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć w innej szkole oraz nieuwzględnienie faktu przeniesienia powoda w stan nieczynny z datą wsteczną, a mianowicie za okres sprzed podjęcia decyzji o przeniesieniu w stan nieczynny, 2) naruszenie prawa procesowego, tj. art. 328 § 2 KPC w związku z art. 387 § 1 KPC polegające na braku w uzasadnieniu wyroku Sądu drugiej instancji wyjaśnień, dlaczego przeniesienie powoda w stan nieczynny z datą wsteczną nie powoduje bezskuteczności tej czynności oraz dlaczego, zdaniem Sądu Okręgowego, nie został naruszony przepis art. 22 ust. 1 i 2 Karty Nauczyciela, co zarzucała apelacja. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie - w razie uznania, iż zarzut naruszenia prawa procesowego jest nietrafny - o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego i orzeczenie o uznaniu za bezskuteczne przeniesienia powoda w stan nieczynny na podstawie decyzji dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych [...] w L. z dnia 12 marca 1998 r.

W uzasadnieniu kasacji skarżący podniósł, że Sąd Okręgowy rozpoznając jego apelację powinien był w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku merytorycznie ustosunkować się do jej zarzutów. Analiza treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku wskazuje, iż faktycznie Sąd Okręgowy wypowiedział się w sposób umożliwiający kontrolę kasacyjną jedynie co do pierwszego zarzutu apelacji, brak jest natomiast wywodów Sądu uzasadniających nietrafność drugiego i trzeciego zarzutu. W szczególności brak jest w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku jakiegokolwiek odniesienia się do wywodów apelacji, iż dyrektor pozwanej Szkoły powinien był zaproponować powodowi zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy oraz uzupełnienie tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć w innej szkole. Brak jest także wyjaśnienia, dlaczego uchybienie dyrektora pozwanej Szkoły polegające na przeniesieniu powoda w stan nieczynny z datą wsteczną nie niweczy skuteczności zaskarżonej decyzji o przeniesieniu w stan nieczynny. Dlatego też podstawa kasacji sformułowana jako naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy uzasadnia wnioski o uchylenie zaskarżonego wyroku. W zakresie podstawy naruszenia prawa materialnego skarżący zarzucił, iż decyzja dyrektora o przeniesieniu powoda w stan nieczynny była bezskuteczna, ponieważ w żaden sposób czynność podjęta dnia 12 marca 1998 r. nie mogła skutecznie przenieść powoda w stan nieczynny od dnia 25 lutego 1998 r. Upływ okresu, na jaki powód został przeniesiony w stan nieczynny, stanowi datę wygaśnięcia jego stosunku pracy i jest oczywiste, iż przeniesie-

nie go w stan nieczynny z datą wsteczną w istocie skróciło jego zatrudnienie w sposób sprzeczny z Kartą Nauczyciela oraz nie rodziło po stronie pracodawcy zobowiązania do rozważenia możliwości przydzielenia powodowi godzin lekcyjnych w roku szkolnym 1998/1999. Gdyby przeniesienie w stan nieczynny powoda miało miejsce prawidłowo od 12 marca 1998 r. na okres 6 miesięcy, to okres ten upłynąłby z dniem 12 września 1998 r. i wówczas dyrektor pozwanej Szkoły byłby zobowiązany do zapewnienia powodowi godzin lekcyjnych w pełnym lub niepełnym wymiarze tygodniowych zajęć lekcyjnych w roku szkolnym 1998/1999 i ewentualnie musiałby nałożyć na powoda obowiązki określone w art. 22 ust. 1 Karty Nauczyciela w celu uzupełnienia wymiaru godzin lekcyjnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest uzasadniona jedynie częściowo. Uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego faktycznie nie spełnia wymagań art. 328 § 2 KPC w związku z art. 391 § 1 KPC. Sąd drugiej instancji nie odniósł się w nim bowiem do istoty zarzutów apelacyjnych. Ostatnie zdanie uzasadnienia jest ponadto niezrozumiałe. Przyczyną przeniesienia w stan nieczynny nie była bowiem trwająca ponad 6 lat przerwa w pracy powoda jako nauczyciela mianowanego, lecz zmiany organizacyjne w pozwanej Szkole uniemożliwiające dalsze jego zatrudnienie w pełnym wymiarze zajęć. Sąd Okręgowy nie poddał jakiegokolwiek ocenie podniesionego w apelacji zarzutu naruszenia art. 22 ust. 1 i 2 Karty Nauczyciela, natomiast wywody co do zarzutu naruszenia art. 20 ust. 1 w związku z ust. 6 Karty Nauczyciela są pozbawione głębszej refleksji na temat tego, jakie skutki może mieć przeniesienie w stan nieczynny „z datą wsteczną”, czyli obejmujące również okres poprzedzający podjęcie przez dyrektora decyzji o przeniesieniu nauczyciela w stan nieczynny i doręczenie nauczycielowi owej decyzji. Wskazane braki uzasadnienia zaskarżonego kasacją orzeczenia nie rzutowałyby na wynik sprawy i nie dawałyby podstaw do jego uchylecia, gdyby orzeczenie odpowiadało prawu (art. 393<sup>12</sup> KPC). Tak jednak nie jest, albowiem zaskarżony wyrok narusza art. 20 ust. 1 w związku z ust. 6 Karty Nauczyciela i to stanowiło podstawę jego uchylecia.

Skarżący nie kwestionuje w kasacji ustaleń faktycznych, co oznacza, że nie podważa ustalenia Sądu Okręgowego co do tego, że w pozwanej Szkole doszło do zmian organizacyjnych powodujących zmniejszenie liczby oddziałów w szkole i

uniemożliwiających dalsze zatrudnianie powoda w pełnym wymiarze zajęć, co stanowiło podstawę faktyczną oraz przesłankę do podjęcia przez dyrektora Szkoły decyzji o przeniesieniu powoda w stan nieczynny. Ustalenia dotyczące tych okoliczności są wiążące w postępowaniu kasacyjnym, a ich ocena materialnoprawna musi być uznana za prawidłową. Naruszenie art. 20 ust. 1 w związku z ust. 6 Karty Nauczyciela polega zatem na czym innym niż błędne uznanie przez Sąd Okręgowy, że istniały przesłanki do przeniesienia powoda w stan nieczynny. Ocena w tym zakresie była bowiem prawidłowa.

Oświadczenie dyrektora szkoły o przeniesieniu nauczyciela w stan nieczynny na podstawie art. 20 ust. 1 Karty Nauczyciela konstruuje jednostronną czynność prawną, która może wywołać skutki od chwili złożenia owego oświadczenia, a dokładniej od momentu dojścia oświadczenia do nauczyciela w sposób pozwalający mu na zapoznanie się z jego treścią (art. 61 KC). Najwcześniej zatem od chwili dotarcia do nauczyciela oświadczenia dyrektora szkoły w tym przedmiocie może rozpocząć bieg sześciomiesięczny okres pozostawania w stanie nieczynnym, po którego upływie stosunek pracy nauczyciela wygasa z mocy prawa na podstawie art. 20 ust. 6 zdanie drugie Karty Nauczyciela. Wskazanie przez dyrektora szkoły w oświadczeniu o przeniesieniu nauczyciela w stan nieczynny wcześniejszej daty rozpoczęcia okresu pozostawania nauczyciela w stanie nieczynnym w stosunku do chwili dotarcia do niego tego oświadczenia nie powoduje nieważności jednostronnej czynności prawnej dyrektora, brak jest bowiem podstaw do przypisania owej czynności takiej kwalifikacji zarówno według przepisów Karty Nauczyciela, jak i według przepisów Kodeksu pracy (w związku z treścią art. 91c ust. 1 Karty Nauczyciela) lub przepisów Kodeksu cywilnego (w związku z treścią art. 300 KP), w szczególności w związku z treścią art. 58 KC. Przeniesienie nauczyciela w stan nieczynny jest czynnością z zakresu prawa pracy, a w prawie pracy w zasadzie wyklucza się istnienie bezwzględnie nieważnych czynności prawnych kształtujących byt i treść stosunku pracy.

Czynność prawna dyrektora pozwanej Szkoły podjęta 12 marca 1998 r. polegająca na przeniesieniu powoda w stan nieczynny poczynając od 25 lutego 1998 r. nie może być zatem uznana za nieważną lub bezskuteczną. Wywołała ona skutki prawne - powód został skutecznie przeniesiony w stan nieczynny. Jedyne problem sprowadza się do ustalenia i oceny, kiedy wygasł stosunek pracy powoda, a okoliczność ta ma z oczywistych przyczyn istotne znaczenie z punktu widzenia powoda jako pracownika, choćby ze względu na to, za jaki okres należy mu się wynagrodzenie

przewidziane w art. 20 ust. 6 Karty Nauczyciela, jaki okres zatrudnienia wlicza mu się do ogólnego stażu pracy, może też wpływać na rozmiar innych przysługujących mu świadczeń. Naruszenie przez Sąd Okręgowy art. 20 ust. 1 w związku z ust. 6 Karty Nauczyciela polega właśnie na nieuwzględnieniu naruszenia tych przepisów przez pozwaną Szkołę w zakresie określenia końcowej daty upływu sześciomiesięcznego okresu pozostawania powoda w stanie nieczynnym prowadzącego do wygaśnięcia z mocy prawa jego stosunku pracy. Sześciomiesięczny termin przewidziany w art. 20 ust. 6 Karty Nauczyciela jest terminem prawa materialnego, nie może być skrócony przez czynność prawną dyrektora szkoły. Z wymienionych przepisów Karty Nauczyciela nie wynika, w jaki sposób powinien być liczony ten termin. Skoro oświadczenie dyrektora o przeniesieniu w stan nieczynny wywołuje skutek z chwilą jego dotarcia do nauczyciela jako adresata owego oświadczenia (art. 61 KC), to najwcześniej ten moment powinien być miarodajny dla rozpoczęcia biegu terminu, chyba że w oświadczeniu dyrektora została wskazana późniejsza data rozpoczęcia okresu stanu nieczynnego w stosunku do chwili złożenia oświadczenia. (Tak się dzieje na ogół w praktyce, ponieważ zwykle dyrektorzy składają oświadczenia o przeniesieniu nauczyciela w stan nieczynny w maju wskazując, że sześciomiesięczny okres pozostawania w stanie nieczynnym będzie trwał od początku września do końca lutego następnego roku). W analogiczny sposób kwestię rozpoczęcia i zakończenia biegu terminu wypowiedzenia rozwiązuje orzecznictwo na gruncie wykładni art. 49 KP, a chwilę rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia i skutki wskazania w oświadczeniu pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracy daty wcześniejszej w stosunku do chwili złożenia oświadczenia rozważył Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 9 września 1999 r. (III ZP 5/99, OSNAPiUS 2000 nr 4, poz. 131).

Nie jest natomiast trafna argumentacja powoda zawarta w uzasadnieniu kasacji, że gdyby przyjąć, iż przeniesienie powoda w stan nieczynny miało miejsce 12 marca 1998 r., a wygaśnięcie stosunku pracy nastąpiło 12 września 1998 r., to dyrektor pozwanej Szkoły byłby zobowiązany uwzględnić osobę powoda w rozkładzie zajęć lekcyjnych w roku szkolnym 1998/1999 i zapewnić mu odpowiednią ilość godzin lekcyjnych w pełnym lub niepełnym wymiarze tygodniowym zajęć. Taki obowiązek dyrektora nie wynika z treści art. 20 ust. 1 Karty Nauczyciela, a kasacja zarzuca jedynie naruszenie tego przepisu. Kwestii poruszonej przez powoda dotyczy przepis art. 20 ust. 7 Karty Nauczyciela, zgodnie z którym dyrektor szkoły ma obowiązek przywrócenia do pracy w pierwszej kolejności nauczyciela pozostającego w stanie



nieczynnym w razie powstania możliwości podjęcia przez nauczyciela pracy w pełnym wymiarze zajęć na czas nie określony lub na okres, na który została zawarta umowa, w tej samej szkole, na tym samym lub innym stanowisku, pod warunkiem posiadania przez nauczyciela wymaganych kwalifikacji. Kasacja nie zawiera zarzutu naruszenia tego przepisu. Z roszczeniem o przywrócenie do pracy na tej podstawie powód nie występował w rozpoznawanej sprawie i nie jest już możliwe wystąpienie z nim przy ponownym rozpoznaniu sprawy w postępowaniu odwoławczym ze względu na treść art. 383 KPC, gdyż byłoby to nowe roszczenie zgłoszone po raz pierwszy w postępowaniu apelacyjnym. Ewentualne przyjęcie, że stosunek pracy powoda wygasł dopiero 12 września 1998 r., a nie 25 sierpnia 1998 r., nie wymagało w rozpoznawanej sprawie ustalania i oceny, czy w roku szkolnym 1998/1999 istniała możliwość zatrudnienia powoda w pozwanej Szkole w pełnym lub w niepełnym wymiarze zajęć.

Ze względu na naruszenie art. 20 ust. 1 w związku z ust. 6 Karty Nauczyciela w aspekcie wyżej omówionym kasacja podlegała uwzględnieniu.

Nie jest natomiast uzasadniony zarzut naruszenia art. 22 ust. 1 i 2 Karty Nauczyciela. Przepis ten stanowi, że organ prowadzący szkołę może nałożyć na nauczyciela obowiązek podjęcia pracy w innej szkole w tej samej miejscowości i na tym samym lub - za jego zgodą - na innym stanowisku, w celu uzupełnienia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych w wymiarze nie większym niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć; w wypadku niewyrażenia zgody nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie za część obowiązkowego wymiaru zajęć (ust. 1), a ponadto że zasada ograniczenia zatrudnienia nauczyciela mianowanego do wymiaru nie niższego niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć i proporcjonalnego zmniejszenia wynagrodzenia może być - za zgodą nauczyciela - stosowana również w wypadku, gdy z przyczyn, o których mowa w art. 20 ust. 1, nie ma możliwości zatrudnienia nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć oraz nie istnieją warunki do uzupełnienia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych w innej szkole; w razie braku zgody nauczyciela mianowanego na ograniczenie wymiaru zatrudnienia i proporcjonalne zmniejszenie wynagrodzenia, stosuje się przepisy art. 20 (ust. 2). Jak wynika z treści przytoczonych przepisów, obowiązek zaproponowania nauczycielowi podjęcia pracy w innej szkole w celu uzupełnienia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych spoczywa na organie prowadzącym szkołę, nie zaś na dyrektorze szkoły. Zarzut stawiany zatem przez powoda Sądowi Okręgowemu

mu, że nie rozważył podnoszonej przezeń okoliczności, iż dyrektor pozwanej Szkoły powinien był zaproponować mu zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy oraz uzupełnienie tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć w innej szkole, nie przystaje do regulacji prawnej zawartej w omawianym przepisie. Przepis art. 22 ust. 1 Karty Nauczyciela daje pewne uprawnienia w zakresie nałożenia na nauczyciela obowiązku podjęcia dodatkowego zatrudnienia w innej szkole na organ prowadzący szkołę, a więc nie na szkołę będącą pracodawcą nauczyciela. Powód w kasacji nie przedstawia wyводу prawnego, który mógłby stanowić dla Sądu Najwyższego podstawę do rozważań, w jaki sposób Sąd Okręgowy naruszył art. 22 ust. 1, ponieważ nie przedstawia, w jaki sposób naruszył go pracodawca. Ponadto z wykładni przepisu art. 22 ust. 1 wynika, że uzupełnienie tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć w innej szkole jest możliwe wówczas, gdy w „macierzystej” szkole nauczyciel ma zapewnioną co najmniej  $\frac{1}{2}$  obowiązkowego wymiaru zajęć. Z ustaleń Sądu Rejonowego (zaaprobowanych przez Sąd Okręgowy) wynika, że z ponadwymiarowych godzin dwóch innych nauczycieli pozwanej Szkoły nauczających historii i wiedzy o społeczeństwie można byłoby stworzyć dla powoda jedynie niecałe  $\frac{1}{4}$  obowiązkowego wymiaru zajęć, ponieważ w jego wypadku pensum wynosiło 18 godzin tygodniowo, a ponadwymiarowych godzin innych nauczycieli historii i wiedzy o społeczeństwie było zaledwie 4, a więc za mało na pozostawienie powoda w zatrudnieniu w pozwanej Szkole w celu umożliwienia mu uzupełnienia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin w innej szkole. Przepis art. 22 ust. 2 Karty Nauczyciela nie miał zastosowania do powoda także z tego względu, że dotyczy on nauczyciela mianowanego, powód w lutym 1998 r. - ze względu na treść art. 10 ust. 2a Karty Nauczyciela - po ponad 6-letniej przerwie w pracy w szkole, nie był już nauczycielem mianowanym, jak przyjął Sąd Rejonowy i czego powód w kasacji nie kwestionuje, nie konstruując zarzutu naruszenia wskazanego przepisu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 393<sup>13</sup> § 1 KPC.

=====